



РАЄВСЬКИЙ Олександр Миколайович (09(21). 08. 1891, Київ — 14. 09. 1971, там само) — психолог. Доктор філософських наук, професор. Закінчив філософське відділення історико-філологічного факультету Університету св. Володимира у Києві (1917), де відтоді й працював (нині Київський університет імені Т. Шевченка): асистент і завідувач психологічної лабораторії, від 1921 — доцент, від 1925 — професор, 1933—41 та 1945—71 — завідувач кафедри психології, 1944—47 — декан філософського факультету. Водночас 1945—59 — науковий співробітник НДІ психології (Київ). Серед учнів — [Г. Костюк](#), з яким згодом співпрацював над базовими проблемами загальної, педагогічної та дитячої психології. Досліджував історію психології, зокрема її розвитку у Київському університеті імені Т. Шевченка, психологію мовлення та особистості, залежність людської свідомості від конкретного середовища. У 1950-х рр. працював над докторською дисертацією «Проблема мислення в психології, історія та теорія питання». У своїх дослідженнях вчений звертався до питання зв'язку психологічного та

ідеологічного, вивчаючи глибинні співвідношення психології з ідеологією. Р. поєднував ідеологічне й психологічне через цілісність особистісного життя, смисловий бік мотивації діяльності.

Основні праці

Психологія: Підруч. 1941; 1955; 1961; 1968 (співавт.); Розум та його виховання. 1947; Пам'ять та шляхи її поліпшення. 1950; До питання про психологічне та ідеологічне в людській свідомості. 1956; До питання про ідеологічне в психології й характеристики особистості. 1956; Психология речи в советской психологической науке за 40 лет, 1917—1957. 1958; Мовлення та його розвиток у дітей. 1958 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. Яблонська Т. Значення наукової творчості О. М. Раєвського // Вісн. Київ. ун-ту. Сер. Психологія. 2018. Вип. 8.

[Т. М. Яблонська](#)

Бібліографічний опис:

Раєвський Олександр Миколайович / Т. М. Яблонська // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891603>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).